

רע"פ 5981/20 - גבור(גבי) קיש נגד מדינת ישראל

בית המשפט העליון

רע"פ 5981/20

לפני: כבוד השופט י' אלרון

המבקש: גבור(גבי) קיש

נגד

המשיבה: מדינת ישראל

בקשת רשות ערעור על פסק דינו של בית המשפט המחוזי בחיפה ב-עפ"ת 56446-02-20 מיום 5.7.2020 שניתן על ידי כב' השופטים י' ליפשיץ, ג' ציגלר וש' מנדלבום

בשם המבקש: עו"ד יוסף יעקבי; עו"ד ערן בר-אור

החלטה

1. לפניי בקשת רשות ערעור על פסק דינו של בית המשפט המחוזי בחיפה (השופטים י' ליפשיץ, ג' ציגלר וש' מנדלבום) בעפ"ת 56446-02-20 מיום 5.7.2020, בגדרו נדחה ערעור המבקש על הכרעת דינו של בית משפט השלום לתעבורה בחיפה (השופטת ר' פרסון) בגמ"ר 16714-11-16 מיום 7.9.2019.

2. נגד המבקש הוגש כתב אישום המייחס לו עבירות של גרימת מוות בנהיגה רשלנית, לפי סעיף 64 לפקודת התעבורה

עמוד 1

[נוסח חדש]; אי מתן זכות קדימה להולך רגל במעבר חציה, לפי תקנה 67(א) לתקנות התעבורה, התשכ"א-1961; ואי האטה לפני מעבר חציה, לפי סעיף 52 לתקנות אלו.

על פי המתואר בכתב האישום, ביום 15.10.2015 נהג המבקש בדרך עירונית בעיר נשר, לא האט את נסיעתו ולא נתן זכות קדימה לשתי הולכות רגל - גב' לידיה זלנקוב וגב' טטיאנה בביי (להלן: המנוחה וטטיאנה בהתאמה) - שחצו את הכביש במעבר חציה החוצה את מסלול נסיעתו, וכתוצאה מכך פגע בהן עם רכבו.

כתוצאה מהתאונה נגרמו למנוחה חבלות מרובות ומותה נקבע במקום; ולטטיאנה נגרמו חבלות ושברים שבגינם אושפזה למשך ארבעה ימים.

3. בהכרעת דין מפורטת ומנומקת הרשיע בית משפט השלום את המבקש בעבירות שיוחסו לו בכתב האישום. נקבע, כי הוכח מעבר לספק סביר כי רכבו של המבקש פגע במנוחה; כי פגיעה זו הובילה למותה; וכי התאונה היתה נמנעת אלמלא רשלנותו.

בית המשפט קיבל את עדותם של שני עדי ראיה שהעידו כי ראו את המנוחה ואת טטיאנה נפגעות מרכבו של המבקש בעת חצייתן את מעבר החציה, תוך שנקבע כי עדויות השניים מתיישבות זו עם זו, ונתמכות בין היתר, בסרטונים מזירת התאונה; בדוח בוחן התנועה בדבר השלכות התאונה על הרכב; ובממצאי חוות דעת המומחה מטעם המרכז הלאומי לרפואה משפטית (להלן: המומחה והמרכז לרפואה משפטית בהתאמה) באשר לנזקים שנגרמו למנוחה.

עוד נקבע, כי הנזקים שנמצאו על גופת המנוחה, כעולה מחוות דעת המומחה; עדויות עדי הראיה באשר לפגיעה שספגה המנוחה מהרכב; ועדות הפרמדיק שהוזעק למקום, שלפיה המנוחה לא היתה בין החיים כשהגיע לזירת התאונה - מבססים מעבר לספק סביר את הקשר הסיבתי בין פגיעת הרכב במנוחה לבין מותה.

נוסף על כך נקבע, כי התאונה אירעה בשעות הצהריים, בתנאי מזג אוויר נאה שבו ניתן היה לראות את מעבר החציה ממרחק העולה על 100 מטרים, וכאשר המבקש הכיר היטב את המקום וידע על קיומו של מעבר החציה. חרף זאת, ועל אף שהבחין המבקש במנוחה ובטטיאנה בעת הליכתן על המדרכה, לא התאים את מהירות נסיעתו לאפשרות שהן תחצינה את הכביש.

בנסיבות אלה, נקבע כי אף אם לנוכח המהירות שבה נסע המבקש, התאונה היתה "בלתי נמנעת", כלשון חוות הדעת שהוגשה מטעמו, הרי שהפרת חובת הזהירות מצדו באה לידי ביטוי בכך שנמנע מהאטת רכבו לקראת מעבר החציה, באופן שהיה מאפשר לו לעצור את רכבו ולתת זכות קדימה להולכות הרגל בחצייתן את מעבר החציה.

לבסוף, קבע בית המשפט כי גרסתו המאוחרת של המבקש לפיה סבר כי הולכות הרגל אינן מתכוונות לחצות את מעבר החציה בכיוון נסיעתו היא "גרסה כבושה שנועדה להיטיב את מצבו המשפטי", אשר נסתרת הן מאמרותיו לסיירי המשטרה שתשאלו אותו בזירת האירוע (להלן: האמרות) הן מהודעתו שנגבתה בתחנת המשטרה לאחר שהתייעץ עם עורך דינו והוזהר.

4. בגזר דינו קבע בית משפט השלום כי הערך המוגן בעבירה בה הורשע המבקש אשר הסתיימה בקיפוח חיי אדם, הוא הגנה על קדושת החיים; וכי רשלנות המבקש היתה ברמה "בינונית-גבוהה" לנוכח נסיבות העבירה.

לאור האמור ובשים לב לנסיבותיו האישיות של המבקש, נגזר דינו ל-9 חודשי מאסר בפועל לריצוי בעבודות שירות, לצד עונשים נלווים.

5.

לאתערב בממצאי עובדה ומהימנות שנקבעו על ידי בית משפט השלום הן באשר לפגיעת רכבו של המבקש במנוחה הן בנוגע לקשר הסיבתי שבין פגיעה זו למותה.

נוסף על כך נקבע, כי הודאת המבקש - הן בחקירתו באזהרה במשטרה הן בעדותו בבית המשפט - לפיה ראה את המנוחה ואת טטיאנה צועדות על המדרכה בטרם חציתן את מעבר החציה, היט מבהן את מבטו, והבחין בהן בשנית רק כאשר לא יכול היה למנוע את התאונה, מהווה "ביטוי מובהק" לרשלנותו ולכך שנטל סיכון בלתי סביר באופן שבו נהג.

לצד זאת, בית המשפט המחוזי קיבל את טענת המבקש לפיה נפל פגם בתשאולו על ידי סיירי המשטרה בזירת התאונה. בהקשר זה נקבע, כי נסיבות התאונה לימדו על כך שהמבקש הוא "החשוד המידי" בפגיעה במנוחה, ומשכך היה על סיירי המשטרה להודיעו בדבר זכויותיו עובר לתשאולו על ידם.

ואולם, מאחר שהרשעת המבקש הוכחה כדבעי אף ללא אמרותיו בפני סיירי המשטרה, נקבע כי הכרעה בקבילותן אינה נדרשת בנסיבות העניין; וכי הפרת זכויותיו תקבל את ביטויה בדרך של הפחתה בעונשו לאחר שתינתן לצדדים ההזדמנות להשלים את טיעוניהם בעניין.

6.

בפסק דין משלים מיום 13.7.2020, הפחית בית המשפט המחוזי חודשיים מעונש המאסר בפועל לריצוי בעבודות שירות אשר נגזר על המבקש. יתר רכיבי גזר הדין נותרו על כנם.

7.

מכאן הבקשה שלפניי.

לטענת המבקש, העובדה שלא ניתנה לו הודעה מראש על ההחלטה שלא לבצע נתיחה בגופת המנוחה, גרמה לו לנזק ראייתי, שכן לא היה ביכולתו לעורר ספק סביר באשר לחפותו. לשיטתו, יש לקבוע הלכה עקרונית לפיה בנסיבות דומות לא יהיה ניתן לעשות שימוש בחזקות משפטיות לשם הוכחת קשר סיבתי עובדתי. ממילא, לשיטתו המקרה דנן מעורר "סוגיה בעלת חשיבות משפטית כללית".

עוד נטען, כי נגרם למבקש עיוות דין בכך שבית המשפט המחוזי סמך ידיו על קביעותיו העובדתיות של בית משפט השלום, על אף שנקבע כי הופרו זכויותיו על ידי סיירי המשטרה בגביית האמרות.

נוסף על כך נטען, כי לא נקבעו ממצאים פוזיטיביים, בין היתר, באשר למהירות נסיעת המבקש ולמהירות הנסיעה שבה התאונה היתה נמנעת. לשיטת המבקש, בכך נגרם לו עיוות דין נוסף, שכן בהיעדר ממצאים אלו לא ניתן לקבוע מעבר לספק סביר כי מות המנוחה נגרם בשל התרשלותו.

8. דין הבקשה להידחות.

כידוע, רשות לערער "בגלגול שלישי" תינתן רק במקרים חריגים שבהם מתעוררת שאלה בעלת חשיבות ציבורית החורגת מעניינים של הצדדים להליך, או כאשר נגרם למבקש עיוות דין מהותי או אי צדק קיצוני (רע"פ 4508/20 אסא נ' מדינת ישראל, פסקה 11 (14.7.2020)).

הבקשה דנן אינה נמנית עם מקרים נדירים אלו. חרף ניסיונות המבקש לשוות לבקשתו אצטלה עקרונית, הרי שעיקר טענותיו מופנות נגד הקביעה לפיה הוכח כי התקיים קשר סיבתי עובדתי בין התאונה למות המנוחה, וזאת מבלי שנערכה בגופתה נתיחה לאחר המוות.

ואולם, בית משפט זה שב וקבע כי נתיחה שלאחר המוות אינה נדרשת על מנת לבסס את התקיימותו של קשר סיבתי עובדתי כאמור, וזאת כאשר ניתן ללמוד על קיומו של הקשר הסיבתי ממכלול הנסיבות הרלוונטיות (ראו לדוגמה רע"פ 2394/15 כהן נ' מדינת ישראל, פסקה 12 (21.4.2015) וההפניות הנזכרות שם).

משכך, לא נותרה אלא טענת המבקש כי לא הוכח בנסיבות עניינו הפרטני כי התקיים קשר סיבתי בין פגיעת הרכב במנוחה לבין מותה, אשר מטבע הדברים אינה מעוררת שאלה עקרונית כלשהי.

9. זאת ועוד, מעיון בפסק דינו של בית משפט השלום עולה כי ממצאיו העובדתיים באשר לכל אחד מיסודות העבירה בוססו כדבעי אף מבלי להידרש לאמרות המבקש לסיירי המשטרה. בדין נקבע כי ההכרעה בדבר קבילותן של אמרות אלו אינה נדרשת בנסיבות העניין.

10. לבסוף, הקביעה בדבר התרשלות המבקש נסמכה, בעיקרה, על כך שלא התאים את נסיעתו לאפשרות שהמנוחה וחברתה תבחרנה לחצות את מעבר החציה, וזאת חרף העובדה שהבחין בהן צועדות בקרבת מעבר החציה. למעשה, המבקש הודה בחקירתו הנגדית בבית משפט השלום, כי ראה שתי הולכות רגל צועדות על המדרכה וניתק מהן את מבטו תוך שהניח כי הן תמשכנה ללכת בניצב לכיוון נסיעתו.

יתירה מכך, כאשר נשאל המבקש על סמך מה הסיק כי המנוחה וחברתה תמשכנה בכיוון הליכתן ולא תעבורנה במעבר החציה השיבי: "אין לי מה לחשוב, אנשים באים לקראת פינת רחוב, את יודעת האם הם יחצו את הרחוב הזה או הזה? יש שתי אפשרויות, אני לא חייב לבחור באפשרות כזו או אחרת" (עמ' 99 ש' 1-3 לפרוטוקול).

יוצא אפוא, כי המבקש ראה את המנוחה וחברתה צועדות על המדרכה בקרבת מעבר החציה, ונטל סיכון בלתי סביר בכך שהסיט מהן את מבטו והמשיך בנסיעה מבלי להכין עצמו, כנדרש, לאפשרות שהן תבחרנה לחצות את מעבר החציה במסלול נסיעתן (ראו ההלכות שנקבעו בעניין זה בע"פ 558/97 מלניק נ' מדינת ישראל, פסקה 8 (3.5.1998); ע"פ 8827/01 שטרייזנט נגד מדינת ישראל, פ"ד נז(5) 506, 519-520 (2003)).

לטעמי, די בכך כדי ללמד על התרשלות המבקש, ומשנקבע כי רשלנותו הביאה למות המנוחה, בדין הורשע המבקש בעבירות שיוחסו לו בכתב האישום.

11. אשר על כן, הבקשה נדחית.

ניתנה היום, כ"ה בתשרי התשפ"א (13.10.2020).

ש ו פ ט